

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ—15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

1927

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^Α ΕΚΔΟΤΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ", - ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ, 44
ΑΘΗΝΑΙ

ναντήσεις του με υπαλλήλους και ύπουρους, για την πολιτικομανία και την ξενομανία του Έλληνα, για τὸ κακὸ πὸν ἔκαμαν στὴν Ἑλλάδα τὰ συντάγματα καὶ ὁ κοινοβουλευτισμὸς, γιὰ καθαρῆς και γιὰ δημοτικῆς, γιὰ τὴν κερδοσκοπικὴ διάθεση τῆς φυλῆς μας, γιὰ τὴ δύναμή της καὶ τὶς ἀσχημιές της («καὶ ὁ Ἕλληνας φάνηκε ἀσχημομούρης, σὰν πανούκλα», σελ. 48), γιὰ τὸν διεθνισμὸ πὸν εἶναι κούραση καὶ γιὰ τὸν ἐθνικισμὸ πὸν εἶναι ἐνεργεια, δηλαδὴ ζοή, («ἐνεργεια εἶναι ἡ ζοή», γιὰ τὶς νεωτεριστικὲς ιδέες πὸν ἔξασκῶν σὲ μᾶς ὀλέθρια ἐπίδραση— μᾶς μιλεῖ γιὰ χίλια μύρια ζητήματα, ἐθνικά, πολιτικά, κοινωνικά, φιλοσοφικά καὶ κατορθώνει οὐτε στήγνῃ νὰ μὴ μᾶς κουράζει! Καὶ ὅμως ποτὲ σχεδὸν δὲ χαμογελά, ποτὲ δὲν χαριτολογεῖ, ποτὲ στὶς ἀμειψώσεις του δὲν βρίσκομε τίποτε τὸ «τεργνὸ». Δὲν εἶναι «διασκεδαστικός», (τὸ λέγει καὶ ὁ ἴδιος: «δὲν εἶμαι διασκεδαστικός καὶ ὅποιος θέλει νὰ διασκεδάσῃ ἄς πάγῃ ἄλλοῦ»). Διαρκῶς τὸν τραβᾷ ὅ,τι σοβαρότερο ὑπάρχει στὴ ζοή, καὶ ποτὲ δὲ χάνει ἀπὸ τὰ μάτια του ὀλοκλήρο τὸ δράμα της. Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι ἡ ἀξία του. Κλεισμένος στὸν ἑαυτὸ του, διαρκῶς ἀντοθεωρούμενος, ἀλλὰ καὶ ἀγρυπνα ἐρευνώντας τὰ πάντα γύρω του, καλλιεργημένος ὡς ὀλίγοι στὴν Ἑλλάδα, παρουσιάζει κάποτε κάποτε μιὰ πρωϊμότητα καὶ μιὰ τόλμη στὴ σκέψη πὸν ξαφνίζουν: «Τὸν θάνατο πάντα θὰ τὸν ἔχω κοντά μου γιὰ φάρμακο μεθυστικό, πάντα θὰ εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὸν δεχθῶ, πάντα θὰ τὸν θεωρῶ γιὰ τέλος, ἀφοῦ πάντα θὰ ποθῶ κάτι πὸν νὰ εἶναι λιγότερο μέτριο ἀπὸ τὴν ζοή».

Σκέψη περήφανη καὶ εὐγενική, σκέψη ἀνθρώπου πὸν ἔχει καλὰ ἀναμετρήσει τὰ πάντα! Καὶ οἱ ἄλλοι αὐτῆς, τί εὐκρίνεια, τί πλάτος πνευματικῆς ματιᾶς, τί πλάσμα ἀληθινὰ ἀρχοντικό, δὲ φανερώνουν! «*Θέλω νὰ ζῶ μέσα στὸ ἔθνος μου γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου*». «Καὶ ἂν τὸ ἔθνος μου χάνεται ἢ εἶναι νὰ χαθῆ, δὲν πρέπει νὰ λυποῦμαι πάρα πολὺ· εἶμαι ἀκόμη *ἄνθρωπος*». «Μ' ἀρέσει νὰ ρίχνωμαι σὲ βάραιρα μέσα, φτάνει νὰ κρατῶ *τὴν ἐρημιὰ μου, τὴν μοναξιὰ μου*. Εἶμαι ἕνας στὸν κόσμος. Καὶ τίποτε ἄλλο δὲν εἶναι ἀληθινότερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου».

Μαζὶ μὲ τὴ χαρὰ πὸν μοῦ δίνει τὸ διάβασμα κάθε νέου ἔργου τοῦ Δραγούμη, μοῦ ἀφήνει καὶ μιὰ παράξενη θλίψη· σκέπτομαι τί ἀτυχία ἦταν γιὰ ὄλους ἡμᾶς, νὰ φύγει ἀπ' ἀνάμεσά μας ἔτσι πρόωρα, ἕνας τόσο ἐξαιρετικὸς ἄνθρωπος!

Π.

Δ. Ζαχαριάδης: «Ἐφήμερα».

Εἶναι περίεργο πῶς στὴν Ἀλεξάνδρεια πὸν ἐκδίδονται τόσα πολλὰ, καὶ τόσο ἀσήμαντα ἀλλοίμονο! ἔργα, (ὄχι πὸν ἀσήμαντα ὡς τόσο ἀπὸ ὅσα ἐκδίδονται στὴν Ἀθήνα ἢ καὶ στ' ἄλλα κέντρα τοῦ ἑλληνισμοῦ), ἀρῆσαν τόσο νὰ ἐκδοθῶν τὰ ἔργα τοῦ Ζαχαριάδης. Πᾶνε πέντε καὶ περισσότερα ἴσως χρόνια ἀφότου πέθανε, νέος σχετικᾶ, σαράντα-σαράντα δύο χρόνων, ὁ μοναδικὸς αὐτὸς ἀλεξανδρινὸς λογοτέχνης, καὶ τώρα μόλις ἀγγέλλεται ἡ προσεχὴς ἐκδοσις τῆς σοβαρῆς λογοτεχνικῆς ἐργασίας του, τῶν κριτικῶν καὶ

αἰσθητικῶν σημειωμάτων καὶ μελετῶν του, πὸν δημοσιεύθηκαν ὡς ζοῦσε στὰ «Γράμματα», καὶ μερικῶν ἄλλων—κριτικῶν ὄλων φαντάζομαι,—ἀνέκδοτων ἔργων του.

Ὅσο γιὰ τὰ «Ἐφήμερα» χρονολογήματα πὸν δημοσίευσσε ἀπ' τὸ 1915 ὡς τὸ 1917 στὴν ἔφημερίδα «Νέα» καὶ πὸν ἐκδοθῆκανε κιόλα, δὲν μποροῦν βέβαια, ὡσα χαρίσματα καὶ ἄνεχουν, νὰ καταταχθῶν στὴν σοβαρὴ λογοτεχνικὴ ἐργασία τοῦ Ζαχαριάδης, ἀλλ' οὐτε ἴσως καὶ ἀπλῶς στὴν λογοτεχνικὴν ἐργασία του, γιὰ τὸ χρονολογήμα, λόγῳ τοῦ τύπου καὶ τοῦ περιεχομένου του, βρίσκεται ἔξω ἀπ' τὴν περιοχὴ τῆς τέχνης.

Ἐπρεπε ἐντούτοις νὰ ἐκδοθῶν, ὄχι μόνον γιὰ τὸς χρονολογήματα εἶναι τρισχαριτωμένα, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶ φανερώνουν καὶ χαρακτηρίζουν ἀπὸ ἀρκετῆς μεριῆς τὸν Ζαχαριάδη.

Ὁ κ. Ν. Καραβίας, στὸ μικρὸ ἀλλ' οὐσιαστικώτατο σημείωμα πὸν προτάσσει στὰ «Ἐφήμερα», χαρακτηρίζει πολὺ καλὰ τὸν Ζαχαριάδη. Ἦταν πράγματι ἡ ἀριστοκρατικώτερη σκέψις τῆς σύγχρονης Ἀλεξανδρείας, ἡ πιὸ φίνα, ἡ πιὸ ἐξελιγμένη, συγχρόνως ὅμως καὶ ἡ ὀξύτερη καὶ ἡ πιὸ βαθειά. Ἀλλ' ὄχι σκέψις μόνον· καὶ αἰσθησις.

Μαζὺ μὲ τὸν Καβάφη ὁ Ζαχαριάδης ὑπῆρξε ἀσφαλῶς ὁ πιὸ λεπταίσθητος ἀλεξανδρινὸς λογοτέχνης, ἡ πιὸ καλλιεργημένη καὶ πλούσια αἰσθητικὴ ἰσχύς.

Περὶ τὸ 1905, νομίζω, εἶχε ντεμπούταρει στὴ «Νέα Ζοή» μὲ κάποια ποιήματα (δύο σοννέτα, ἂν δὲν γελιέμαι) ἀλλὰ γλήγορα ἐγκατέλειψε τὴν ποίηση. Ἴσως γιὰ τὸ βρῆκε ὅτι ὁ στίχος δὲν ἦταν τὸ καταλληλότερο ἐκφραστικὸ του μέσο, ἀλλ' ἴσως καὶ γιὰ τὸ οἱ ἀξιώσεις πὸν εἶχε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του καὶ ἀπ' τὴν κρίση, δὲν τὸν ἐπέτρεπαν νὰ ἰκανοποιηθῆ με ὅ,τι γι' ἄλλους θὰ ἦταν ὑπερικανοποιητικὸ. Προτίμησε τὴν κριτικὴ. Αὐτὴ ταίριαζε περισσότερο μὲ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν του, γι' αὐτὸ καὶ στὴν κριτικὴ ἐπεδόθη ἀποκλειστικά.

Ἡ κριτικὴ του ὡς τόσο ἐργασία δὲν εἶναι, σὲ ὄγκο, σημαντικὴ. Μόλις, ἀπὸ ὅ,τι ἀφήκε, θ' ἀπετελεῖτο ἕνας μέτριος μεγέθους, τόμος. Ἀπὸ ἀπόψεως ποιου· ὅμως εἶναι σημαντικώτατη. Ἀμφιβάλλω ἂν ἡ σύγχρονη ἑλληνικὴ λογοτεχνία θὰ εἶχε νὰ ἐπιδείξει ἕναν δεύτερο κριτικὸ, ἐφάμιλλον τοῦ Ζαχαριάδης. Κριτικὸ, δηλαδὴ, νοῦ φιλοσοφημένον, βαθύν, προηγμένον, καὶ γοῦστο καλλιεργημένον, λεπτό, ἀσφαλές.

Δὲν ὑπῆρξε ἀντιδογματικώτερη σκέψις ἀπ' τοῦ Ζαχαριάδης, καὶ πὸν τόλμηρῃ καὶ πὸν ἀνήσυχῃ. Ὁ ἀντιδογματισμὸς του, τόσο σπάνιος μὲς στὴν κοκκαλιασμένη ἀκαμψία τῆς νεοελληνικῆς σκέψεως, δίνει τὴν μοναδικὴν ἐκείνη λυγερὰδα, τὴν τόσο χαρακτηριστικὴν, σὲ ὅ,τι ἔγραψε. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐμφυτὴ του καλλιτεχνικότης, τὴν χάρη καὶ τὴν ἀνεση, τὸ ἀνάλαφρο ἐκεῖνο παιχνίδισμα, τὸ ἀδιόρατο καὶ σὰν ἀσυνείδητο καὶ ὅμως τόσο συνειδητό, στὸ πλέξιμο τῶν λέξεων καὶ στὴν ὕψῃ τοῦ λόγου, τὸ ἐξάισιο ἐκεῖνο ἄρωμα τοῦ πολιτισμοῦ, πὸν βρίσκομε στὸ ὕψος του.

Τὸν Ζαχαριάδη, ἂν ἤθελε νὰ τὸν κατατάξῃ κανεὶς σὲ μιὰ φιλολογικὴ «οἰκογένεια», θὰ ἔπρεπε νομίζω νὰ τὸν κατατάξῃ ἀνάμεσα σὲ μερικὸς γάλλους moralistes τοῦ 18ου αἰῶνος. Ἦταν ὀξυς,

πικρός, εἰρων και καυστικός σάν ἐκείνους, ἡδονιοτής σάν ἐκείνους και ἀδιάφορος ὡς πρὸς τὴν ἠθική (amoral). Ἡ αἰσθαντικότητα του ὁμως ἦταν πολὺ πρὸ πλούσια, γι' αὐτὸ και φαντάζομαι ὅτι τὸν Ζαχαριάδη δὲν θὰ τὸν ἐνδιέφερε ὅπως ἕναν 'hamfort ἢ ἕναν Ριβαρὸλ π.χ. ὁ ἄνθρωπος πρωτίστως ὡς ψυχολογικὸ φαινόμενο, ἀλλὰ τὸ ὠραῖο στὶς ἐκλεκτότερες του ἐκδηλώσεις. Και ἀκόμη: στὸν Ζαχαριάδη βρῖσκομε ὅλες τις λεπτές ἀποχρώσεις και τις ἀδιόρατες ψυχικὲς φωτοσκιάσεις, καθὼς λέγει ὁ ἴδιος σ' ἕνα ἀπὸ τὰ «Ἐφημερα», πού σπάνια σιναυτοῦμε στοὺς γάλλους moralistes τοῦ 18ου αἰῶνος, και μιά φρεσκάδα και ἕνα πλάτος ψυχικῆς ἀναπνοῆς πού κανεὶς σχεδὸν ἀπ' ἐκείνους δὲν διεικέρησε, γιατί τοὺς εἶχε ὀλόκληρα στεγνώσει ὁ ἄκρατος ρασιοναλισμὸς τῆς ἐποχῆς των. Δυσπρόστατος, κάτω ἀπὸ τὸν εἰρωνα ἔκρυβε τὸν πρὸ γενναῖοψυχο, τὸν πρὸ ἐνθουσιώδη ἄνθρωπο. Δὲν ξεχνῶ μὲ τί θέρη μίλησε γιὰ τὸν Γρουπάρη, γιὰ τὸν Βάρναλη, γιὰ τὸν Σικελιανό. Τὸ ἴδιο και ὁ σκεπτικισμὸς του, ὁ βαθὺς και ἔμφυτος, δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ ὑπερασπιζέται μὲ φανατισμὸ σχεδὸν, ὅτι ἀγαποῦσε. Ἄς θυμηθοῦμε τὴν περιφημὴ του συζήτηση μὲ τὸν μακαρίτη Σκληρό. Ἡ συζήτηση ἐκείνη δίνει ἰσως τὴν ἐντύπωση σὲ ὅσους δὲν γνωρίζουν καλά τὸν Ζαχαριάδη, ὅτι δὲν ἦταν παρὰ μόνον ἕνας ἐστὲ. Και ἐστὲ ἦταν μὲ τὴν καλὴ σημασία τοῦ ὄρου, πράγματι. Ἄλλ' οὔτε ἀπ' τὸν αἰσθητισμὸ του κυρίως, οὔτε ἀπ' τὸν ντισεῖσμὸ του, οὔτε ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση πρὸς μιά στάση πού εἶχε ἤδη πάρει, —ἀδυναμία ἀπίθανη γιὰ ἕναν Ζαχαριάδη, —ἐπήγαξε ἢ ἀνειπάθειά του πρὸς τὸν σοσιαλισμὸ. Τὸν σοσιαλισμὸ τὸν ἀντιπαθοῦσε, γιατί φύσει ἀπαισιόδοξος και πάρα πολὺ καλλιτέχνης, φοβόταν μήπως ἢ ἐπικράτησῇ του στερέψει μιά μεγάλη πηγὴ χαρᾶς, τὴν τέχνη.

Δὲν λάβρινε ὑπ' ὄψιν τὸν νέο ἠθικὸ πλοῦτο τοῦ ἀνθρώπου, τὸν μοναδικὸ ἰσως, τὸν ἀφάνταστο, πού μπορεί ν' ἀναπηδήσει ἀπὸ μιά νέα κοινωνικὴ σύσταση (και ψυχικὴ συνεπῶς), πλοῦτο ἠθικὸ τόσο σημαντικὸ ὥστε και τὴν πλήρη ἀκόμη ἐξαφάνιση τῆς τέχνης, (πού δὲν ὑπάρχει τέτοιο ἐνδεχόμενο) νὰ μπορεί κανεὶς νὰ τοῦ θυσιάσει.

Τὴν «στενότητα» ὡς τόσο αὐτὴν τοῦ Ζαχαριάδη τοῦ τὴν συγχωρεῖ κανεὶς. Δὲν ἦταν «πόζα», ἀλλ' ἐπήγαξε ἀπὸ τὴν φύση του και τὸν ντισεῖσμὸ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε βαθύτατα ποτιστεῖ, και πού τὸν ἔκαμνε νὰ βλέπει πολλὰ ζητήματα ἀπ' τὴν μιά τους μονάχα ὄψη.

Ἔτσι πού τὸν σκισάρισα—σχηματοποιώντας τον ἀλλ' ὄχι και παραμορφώνοντας τον, φαντάζομαι, —δὲν βρῖσκομε τὸν Ζαχαριάδη, ὀλόκληρον τὸν-λάχιστον, και ὡς λογοτέχνη και ὡς ἄνθρωπο, στὰ «Ἐφημερά» του.

Τὸ σπιθοβόλημα τοῦ πνεύματός του ὑπάρχει μόνον σ' αὐτά, καθὼς πολὺ σωστά παρατηρεῖ ὁ κ. Καραβίας, ἀλλ' ὄχι και ἡ πονεμένη καρδιά του. Τὸν πόνο τῆς καρδιάς του μᾶς ἀφήνει νὰ τὸν μαντέψωμε, ποτὲ ὁμως δὲν τὸν δείχνει φανερά, και πολὺ λιγώτερο, δὲν τὸν ἀπλώνει. Βέβαια γιατί θὰ ἦταν τὸ πρὸ ἀκατάλληλο πρᾶγμα σ' ἕνα χρονογράφημα πού πρέπει προπαντὸς νὰ εἶναι διασκεδαστικὸ, ἀλλὰ και γιατί τὸν πόνο θὰ τὸν θεωροῦσε κάτι ἐξαιρετικὰ, πολὺτιμο και ὁ Ζαχα-

ριάδης, γιὰ νὰ τὸν φανερώσει σ' ἀδιάφορους και νὰ τὸν κάνει ἔτσι, κατὰ κάποιον τρόπο, ἀγοραῖον. Ἄλλ' ἰσως και κάποια ἔμφυτη αἰδώς, ἢ μᾶλλον ὁ σκεπτικισμὸς και ἡ εἰρωνική του φύση νὰ ἔπνιγαν μέσα του, εὐθύς ὡς γεννιόταν, κάθε πονεμένη ἐξομολογητικὴ του διάθεση.

Ἡ εἰρωνεία εἶναι ἡ κύρια ἄν ὄχι ἡ μοναδικὴ νότα σὲ ὅλα τὰ «Ἐφημερα». Λεπτὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κάποτε φθάνει και ὡς στὸν καυστικότερο σαρκασμὸ, χωρὶς ὁμως νὰ γίνεῖ ποτὲ πικρόγολη. Κάποιο χαμόγελο πάντα τῆς μένει. Τὸ χαμόγελο αὐτὸ τὸ βρῖσκομε και ὅπου ὁ Ζαχαριάδης εἰρωνεύεται θεσμούς, ἤθη, καταστάσεις, συνήθειες, και πολὺ φανερώτερο, στὶς πολὺ ἐπιτυχημένες καρικατοῦρες του «τύπων»: τοῦ «σοβερού», τοῦ «συζητητοῦ», τοῦ «πολυάσχολου», τοῦ «χαύνου», τοῦ «βιαστικοῦ». Ἰσως ἐκτοξεύοντας τὰ εἰρωνικά του βέλη νὰ μὴ χαμογελοῦσε ὁ Ζαχαριάδης; ἔμεις ὁμως χαμογελοῦμε και θὰ γελοῦσαμε ἰσως καμμιά φορὰ («Κελαρύσματα») ἂν τὸ καμικὸ τάλαντό του ἦταν πρὸ δυνατό ἢ ἂν τὸ χρησιμοποιοῦσε σὲ μεγαλειότερη δόση.

Πίσω ἀπὸ τὸν σαρκαστὴν, λέγει ὁ κ. Καραβίας, ὑπάρχει πάντοτε ὁ πονεμένος, ὁ ἀηδιασμένος ἄνθρωπος. Δὲν ἐπιδίδεται κανεὶς εἰς τὸν κόπον νὰ εἰρωνευθῇ κάτι πού δὲν τὸν ἔχει ἐγγίξει.

Πολὺ σωστά. Και ἡ εἰρωνεία τοῦ Ζαχαριάδη κρύβει ἀφαλῶς και πικρία, και ἀπογοήτευση, και ὅλη τὴν ἀπαισιοδοξία των ὑλιστῶν φιληδόνων, και ὅλες ἐκεῖνες τις χίλιες μυστικὲς πληγὲς πού ἀδιάκοπα ἢ ἐπαφῇ μὲ τὸν κόσμον ἀνοίγει στὰ βάθη των εὐαίσθητων, των ἀπαιτητικῶν, των φιλόδοξων, των ἀριστοκρατικῶν ἀνθρώπων.

Δὲν εἶναι ἄσκοπο ἀλλὰ και δὲν θὰ μᾶς ταπεινωε κάπως τὸ νὰ δεῖξωμε ὅτι ἔχουμε ὑποφέρει ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους; Ἄς τὸ κρύβωμε καλλίτερα στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας και ἄς προσπαθοῦμε τὸ πολὺ κάποτε κάποτε νὰ ἐκδικούμεθα. Νὰ ἐκδικούμεθα μὲ τὰ μέσα μας, μὲ τὴν εἰρωνία, μὲ τὸν ἐλαφρὸ διασυρμὸ, μὲ τὸ τσοῦξιμο ἀλλ' ὄχι και μὲ τὸ δάγκωμα. Θὰ μᾶς μείωνε πολὺ νὰ φανοῦμε κακενρεχεῖς και χολωμένοι, ἄλλως τε και ἀξίζει τάχα τὸν κόπο; Ἔτσι ὁ Ζαχαριάδης εἰρωνεύεται τις γυναῖκες γιὰ τις ὁποῖες συχνότερα μιλεῖ φιλήδονος, θὰ ζήτησε ἀπὸ τὰ σκληρά, ἐγωϊστικά, ἀλλὰ και ἐξαισία αὐτὰ πλάσματα, πολλὰ περισσότερα ἀπ' ὅσα ἦταν δυνατόν νὰ τοῦ δώσουν. Και ὅπως ἦταν φυσικὸ, ἀντὶ νὰ ρίξει τὸ ἀδικο στὸν ἑαυτὸ του, τὸ ἔρριξε στὶς γυναῖκες. Νὰ εἶχε καταντήσει ἄραγε μισογύνης; Δὲν τὸ πιστεύω. Ὡς τόσο κάπου γράφει τὸ στριντμπερικώτατο αὐτό: «καμμιά προφύλαξις, προκειμένου περὶ γυναικός, δὲν εἶναι περιττή».

Π.

Κώστας Παρορίτης. Οἱ «Δυὸ Δρόμοι».
Ἀθῆναι 1927.

Γιὰ τὸν Ἀντρέα Κράλη, τὸν κύριον ἥρωα τοῦ ρομάντζου «Οἱ Δυὸ Δρόμοι»—πού δὲν τότε θέλησε βέβαια κατὰ σύμπτωση ὁ συγγραφέας τοῦ ἔργου δάσκαλο, μὲ δράση σημαντικώτατη ὑπὲρ τοῦ σοσιαλισμοῦ ἐξωσχολική, και καινοτόμο μυθιστοριογράφου—μαθαίνομε στὴ σελίδα 139 τὰ ἀκόλουθα: «Ὁ Ἀντρέας δούλευε σὲ μιά γίε